

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 4.3. Биологически науки; научна специалност „Физиология и биохимия на растителните тъканни култури”, обявен в ДВ бр. 56/ 28.06.2013 год., с единствен кандидат - гл.ас. д-р Лиляна Руменова Начева

от проф. д.с.н. Дияна Лилова Светлева, Аграрен университет - Пловдив, определена съгласно Заповед № НП-07-11/ 02.09.2013 год., на Председателя на Селскостопанска академия, гр. София, избрана за написване на становище на първото заседание на научното жури - 10.09.2013 год.

1. Кратко представяне на кандидата.

Главен асистент д-р Начева е родена на 03.09.1969 год. в гр. Девин, Смоленски окръг. През 1987 год. завършва средното си образование в Математическата гимназия – гр. Пловдив, а през 1993 год. - висшето си образование в СУ “Св. Климент Охридски”, гр. София със специалност “Биотехнологични процеси”. Дипломира се като “магистър” и провежда специализация по “Генно и клетъчно инженерство”.

В периода ноември, 1994 – март, 1996, работи като специалист-биолог в секция „Селекция, генетични ресурси и биотехнологии“ в Института по овощарство, гр. Пловдив. След успешен конкурс, през 1996 год. постъпва като редовен докторант в Института по овощарство, гр. Пловдив, а през 2000 год. придобива ОНС “доктор” след като защитава много успешно дисертация на тема: “Възможности за приложение на фотоавтография при *in vitro* култивирани растения от ябълковата подложка MM 106”.

Тя е член на International Society of Horticultural Sciences (ISHS) и на Регионалния научно-технически съюз на специалистите по земеделие в гр. Пловдив.

Владее на добро ниво английски и руски език.

2. Общо описание на научната продукция.

Д-р Начева участва в конкурса за “доцент” с 34 публикации, които се групират по следния начин:

- ❖ Публикации в международни списания без импакт фактор – 11 броя (32,36%);
- ❖ Публикации в национални научни списания с импакт фактор – 1 брой (2,94%), (№ 26);
- ❖ Публикации в национални научни списания без импакт фактор – 14 броя (41,18%);
- ❖ Доклади, публикувани в сборници от международни научни форуми – 3 броя (8,82%);
- ❖ Доклади, публикувани в сборници от национални научни форуми – 3 броя (8,82%);
- ❖ Раздели в книги – 1 брой (2,94%);
- ❖ Научно-популярни статии – 1 брой (2,94%);
- ❖ Доклади, изнесени на наши и международни форуми, отпечатани в резюме – 3 броя.

Не подлежат на рецензиране докладите, отпечатани в резюме и кандидатката съвсем предвидливо ги е представила извън списъка на научната продукция, както и научно-популярната статия.

Всички публикации отговарят на номенклатурната специалност.

Анализът относно мястото и личния принос на кандидата в представените за рецензиране научни трудове показват, че в посочените 34 труда - 1 (2,94%) е самостотелен, в 17 (50,00%) съвместни разработки е водеща, в 7 (20,59%) - е втори, а в останалите 9 (26,47%) - е трети и следващ автор.

Самостоятелните публикации и тези, в които кандидатът е първи или втори автор представляват 73,53% от общата ѝ продукция. Тази справка очертава водещата ѝ роля и е убедително доказателство, че публикациите са реализирани по нейни идеи или с активното ѝ участие.

3. Научноизследователска дейност.

Научните изследвания на кандидатката са насочени към изучаване на физиологията на овощните и декоративни видове в условия на *in vitro* култура. Тези видове се характеризират с трудно култивиране и регенерация в *in vitro* условия. По тази причина тя си поставя задачи за проучване на възможностите за контролиране и оптимизиране на растежа и морфогенеза при овощните и декоративните видове, както и създаване на генетично разнообразие чрез регенерация от соматични тъкани и изучаване на получените соматклонове.

Част от изследванията са свързани с приложение на *in vitro* културите за вирусно елиминиране, както и за предварителни скрининг тестове за влиянието на някои хербициди върху овощните видове.

Определено постижение на кандидатката е, че тя провежда своите проучвания при голям набор от растителни видове – ябълка (статии № 4, 5, 9, 15, 16, 26), слива (№ 1, 2, 12, 13, 24, 25, 31, 33), череша (№ 3, 14, 19), круша (№ 6), праскова (№ 7), орехи (№ 20), фисташка (№ 8, 10, 11, 17), магнолия (№ 22, 32), тис (№ 23, 28), ягоди (№ 18), роза (№ 30), и гинко билоба (№ 27). Те се характеризират с много специфични особености, което не е попречило на гл. ас. д-р Начева да проведе успешно интересни изследвания и получените резултати да публикува предимно на латиница.

От представените 34 научни труда, 27 (79,41%) са на латиница и 7 (20,59%) - на български език.

Области на публикуване.

Една статия (№ 12) на кандидата е публикувана в списанието Bulgarian Journal of Agricultural Science с импакт фактор 0,189.

Цитиране и реферирание на научната продукция.

Половината (17 броя) от представената научна продукция на гл. ас. д-р Лиляна Начева са цитирани.

Общият брой на констатираните цитирания е 31. От тях 20 броя (64,52%) са цитирани в международни списания. Те се разпределят както следва:

- В списания с импакт фактор – 6 броя;
- В книги – 5 броя;
- В международни издания – 6 броя;
- В дисертационни трудове – 3 броя.

Открити са 11 броя (35,48%) цитирания в български издания:

- В реферирани списания – 8 броя;
- В сборници от национални форуми – 1 брой;
- В дисертационни трудове – 2 броя.

Значението на научната продукция на д-р Начева може да се види в представените приноси, които приемам безрезервно. В справката са формулирани 5 научни и 10 научно-приложни приноси, които са нейно лично дело.

Участие в научни проекти.

Кандидатката в конкурса, гл. ас. д-р Лиляна Начева умее да се колаборира и да работи в научни екипи. Това се доказва с факта, че тя е участвала като член на научните колективи в 22 научноизследователски проекти. От тях:

- 6 са международни конкурсни проекти и програми за международно сътрудничество с Македония, Украйна и Китайската народна република;
- 4 са финансирани от Фонд "Научни изследвания" към МОН;
- 12 са конкурсни и планови проекти, финансирани от ССА, гр. София.

4. Преподавателска дейност.

Кандидатът в конкурса, гл. ас. д-р Начева през учебната 2011/2012 год. е извела упражнения по дисциплината "Биохимия" в размер на 180 часа, а през учебната 2012/2013 год. – 60 часа упражнения по дисциплината "Цветарство" в Аграрния университет, гр. Пловдив.

Тя е била ръководител на един дипломант от Аграрния университет, Пловдив, който е защитил успешно своята дипломна работа на тема: "Биотехнологични подходи за размножаване на тис (*Taxus baccata* L.)".

В момента обучава един редовен докторант от катедра "Физиология на растенията и биохимия" в Аграрния университет, Пловдив.

5. Заключение.

Въз основа на направения анализ на научната, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата считам, че **гл. ас. д-р Лиляна Руменова Начева** участва с достатъчно по обем и съдържание научни разработки, които са цитирани многократно от български и чуждестранни автори. Почти по всички наукометрични критерии на Селскостопанска академия нейната продукция ги надхвърля, поради което убедено считам, че отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ССА за неговото приложение, за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Научният съвет на Института по овощарство – гр. Пловдив да избере **гл. ас. д-р Лиляна Руменова Начева** за академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Физиология и биохимия на растителните тъканни култури“, в професионално направление **4.3. Биологически науки.**

Дата: 07.10.2013 год.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(проф. д.с.н. Д. Светлева)